



Múzeum Janka Kráľa

VÝROČNÁ SPRÁVA

za rok 2012

Vypracovala: Mgr. Zuzana Nemcová, február 2013

Všeobecné údaje o múzeách

Rok:	2012
Múzeum:	Múzeum Janka Kráľa
Ulica a číslo:	Námestie osloboditeľov 31
Obec:	Liptovský Mikuláš
PSČ:	031 01
Telefón:	+421 44/ 552 25 54
Fax:	+421 44/ 552 25 54
E-mail:	muzeumjk@mjk.lm.sk; riaditel@mjk.lm.sk
WWW stránka:	www.mjk.sk
Štatutárny orgán:	Mgr. Zdenko Blažek
Riaditeľ:	Mgr. Zdenko Blažek

Zatriedenie

Zriaďovateľ:	obec
Geografické hľadisko:	Žilinský kraj
Prislušnosť k SNM:	nie

Pobočky a vysunuté expozície

Názov	Adresa	Kontakty
Kapitoly z histórie mesta Liptovský Mikuláš	Námestie osloboditeľov 30, Liptovský Mikuláš	+421 44/ 552 25 54, antolova@mjk.lm.sk
Mikulášska mučiareň	Námestie osloboditeľov 30, Liptovský Mikuláš	+421 44/ 552 25 54, antolova@mjk.lm.sk
Tatrín a Žiadosti slovenského národa	Tranovského ulica 8, Liptovský Mikuláš	+421 44/ 552 25 46, veresova@mjk.lm.sk
Rodný dom súrodencov Rázusovcov	Vrbická ulica 312, Liptovský Mikuláš	+421 44/ 552 27 49, rybarska@mjk.lm.sk
Synagóga	Hollého ulica, Liptovský Mikuláš	+421 44/ 552 25 54, antolova@mjk.lm.sk

Celkový počet pobočiek a vysunutých expozícií: 5

Všeobecné zhodnotenie činnosti

Rok 2012 bol poznačený ďalšími škrtmi v rozpočte múzea a následným znižovaním výdavkov na celkový chod múzea. Znamenalo to aj ďalšiu redukciu počtu zamestnancov. V roku 2012 tak múzeum prišlo o dve pracovníčky - hospodárku a techničku-výtvarníčku. Na druhej strane sa vďaka ústretovosti zriaďovateľa podarilo získať priestory s rozlohou 38,8 m² na prízemí Pongrácovskej kúrie, zriadiť v nej konzervátorskú dielňu a od mája 2012 zamestnať na polovičný úväzok konzervátorku. Múzeum so zbierkovým fondom obsahujúcim 36 807 ks zbierkových predmetov tak má prvýkrát od svojho vzniku kvalifikovaného pracovníka na systematickú starostlivosť o spravované zbierky.

V roku 2012 sa Múzeu Janka Kráľa zároveň podarilo nadviazať externú spoluprácu s certifikovaným archeológom (Archeovýskum, s. r. o.), čím sa taktiež rozšíril odborný záber múzea.

V oblasti údržby a starostlivosti o múzeum spravované budovy prebehli v roku 2012, presnejšie v termíne od 2. apríla do 10. júna 2012, rekonštrukčné práce v prízemných priestoroch prvého stoličného domu – NKP, múzeum využívaných na výstavné a kancelárske účely. Išlo o najväčšie sanačné práce za posledné roky čo do rozsahu prác i čo do finančnej náročnosti. Múzeum získalo financie na ich realizáciu z grantového programu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky Obnovme si svoj dom. V priebehu dvoch mesiacov sa tak v budove metódou elektroosmózy vyriešil dlhodobý problém so vzlianjúcou vlhkosťou. Výstavná sieň bola zároveň nanovo vymaľovaná a po jej obvode bol namontovaný nový závesný systém, ktorý pôsobí estetickjšie a uľahčí aj inštaláciu výstav.

Obnovou prešla aj zemskou vlhkosťou a poveternostnými vplyvmi poškodená fasáda Rodného domu súrodencov Rázusovcov. V rámci sanačných prác bola fasáde domu vrátená jej pôvodnú farebnosť, a to na základe konzultácií s pamätníkmi a potomkami Martina Rázusa.

S cieľom získať finančné prostriedky na obnovu ďalších objektov múzea boli v roku 2012 vypracované ďalšie dva projekty: Rekonštrukcia Rodného domu súrodencov Rázusovcov a Obnova Mikuláskej mučiarny. Žiadosti na poskytnutie finančného príspevku na ich realizáciu boli podané cez grantový program VÚB Poklady môjho srdca.

O financie na obnovu Mikuláskej mučiarny (v stavebnom i expozičnom slova zmysle) v roku 300. výročia súdu a popravy Juraja Jánošíka v Liptovskom Mikuláši sa múzeum uchádzalo aj cez Program cezhraničnej spolupráce Pofsko – SR 2007 – 2013 Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Mikroprojekt ráta aj s vydaním dvojazyčnej odbornej publikácie Jánošík – od skutočnosti k legende a stretnutiami pracovníkov partnerských múzeí (Múzea Janka Kráľa a Mestského múzea v Žywci). Projekt bol úspešný a bude realizovaný v priebehu roka 2013.

S cieľom vyjsť v ústrety školám a sprístupniť naše expozície väčšiemu počtu žiakov a študentov, vrátane tých zo sociálne slabších rodín, sa múzeum aj tento rok zapojilo do dotačného programu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky Kultúrne poukazy. K 30. 6. 2012 navštívilo Múzeum Janka Kráľa na kultúrne poukazy 1006 žiakov a študentov. Po tomto termíne Ministerstvo kultúry SR z dôvodu úsporných opatrení pozastavilo prijímanie kultúrnych poukazov od našej inštitúcie na základe stanoveného limitu. V prípade Múzea Janka Kráľa však bol limit, stanovený plošne ako priemerná hodnota vyzbieraných kultúrnych poukazov za posledné tri roky, zavádzajúci a neadekvátne nízky, keďže naše múzeum sa do programu zapojilo až v roku 2011 a reálne ich prijímalo len v mesiacoch september - november 2011 (v roku 2011 boli kultúrne poukazy distribuované do škôl až na konci školského roka 2010/2011).

Celkovo navštívilo v roku 2012 stále expozície, výstavy a podujatia, ktoré Múzeum Janka Kráľa organizovalo, resp. spoluorganizovalo, 18 650 návštevníkov, čo predstavuje pokles o 15 % v porovnaní s minulým rokom. Výsledok však má svoju objektívnu príčinu súvisiacu s dvojmesačným uzatvorením výstavnej siene múzea z dôvodu jej rekonštrukcie a pozastavením prijímania kultúrnych poukazov k 30. 6. 2012 rozhodnutím Ministerstva kultúry SR.

Okrem piatich stálych expozícií sprístupnilo múzeum v roku 2012 návštevníkom ďalších 12 výstav, z toho 10 vo vlastných výstavných priestoroch. Popritom pripravilo 66 prezentačných, kultúrnych a vzdelávacích podujatí.

Medzi najväčšie a najnavštevovanejšie podujatia okrem už tradičnej májovej Noci v múzeu a stretnutí V Rázusovej uličke patrili Týždeň Janka Kráľa, zorganizovaný v spolupráci s Miestnym odborom Matice slovenskej pri príležitosti 190. výročia narodenia romantického básnika Janka Kráľa. Múzeum tiež v sledovanom období nadviazalo spoluprácu s Klubom vojenskej histórie Ostrô, čoho výsledkom boli dve úspešné podujatia: februárový cyklus Oživená história a štvorhodinová outdoorová prezentácia historickej vojenskej techniky, výzbroje a výstroje pri príležitosti 67. výročia víťazstva nad fašizmom. Spolupráca s miestnym združením YMCA vyústila do série podujatí, ktorými sme si v priebehu júna pripomenuli 70. výročie najväčšieho židovského transportu z Liptovského Mikuláša. S úspechom sa stretli aj retroklubové stretnutia na starej ev. a. v. fare, v roku 2012 o histórii liptovského letoviska v Železnom a so športovohistorickou témou.

V roku 2012 Múzeum Janka Kráľa nadobudlo 235 ks zbierkových predmetov. Medzi najväčšie akvizície uplynulého roka patrili súbor dokumentov a fotografií z rodiny Rázusovcov, ktorý doplnil roky systematicky budovanú rázusovskú zbierku. Zbierky múzea obohatil aj mobiliár z pozostalosti Jána Volka-Starohorského, rozšírila sa aj národopisná zbierka, zbierka pohľadníc či zbierka kníh vydaných v liptovskosvätomikulášskom vydavateľstve Slovotour.

V rámci pokračujúceho odborného spracovania zbierok v online katalogizačnom systéme slovenských múzeí bolo v sledovanom období druhostupňovo spracovaných 136 zbierkových predmetov.

V rámci štvorročného revízneho cyklu zbierkového fondu, ktorého povinnosť múzeu vyplýva z čl.1 §11 Zákona č. 206/2009 Z. z., prešlo v roku 2012 odbornou revíziou 1 671 zbierkových predmetov.

Výskumná činnosť odborných pracovníčok múzea bola napojená na aktuálny výstavný program a reflektovala i aktuálne okružle výročia (100. výročie narodenia Pavla Straussa, 190. výročie narodenia Janka Kráľa, 80. výročie organizovaného hokeja v Liptovskom Mikuláši, blížiacie sa 300. výročie súdu a popravy zbojníka Juraja Jánošíka v Liptovskom Mikuláši). Odborné pracovníčky múzea riešili v roku 2012 dovedna 10 výskumných úloh. Medzi najväčšie z nich patrili výskum života a diela MUDr. Pavla Straussa, ktorý vyústil do výstavného projektu Pavol Strauss - človek pre nikoho, človek pre všetkých (výstava otvorená 17. 11. 2012 vo výstavnej sieni Múzea Janka Kráľa) a rovnomennej publikácie.

V edičnej oblasti Múzeum Janka Kráľa v roku 2012 vydalo 5 titulov, medzi nimi aj Múzejné starinky 2012 (periodikum novinového charakteru) či kroniku mesta Liptovský Mikuláš za rok 2011.

Ostatné plány v edičnej oblasti i ďalších odborných oblastiach múzejníckej práce sa nepodarilo zrealizovať, čo je odrazom personálnej redukcie odborného pracoviska múzea po minuloročnom prepúšťaní i dlhodobej PN riaditeľa múzea (20. 2. 2012 - 31. 1. 2013), ktorého úlohy musela prevziať jeho zástupkyňa (odborná pracovníčka). Uvedené skutočnosti sa podpísali napr. aj pod pokles počtu akvizícií či spomalenie procesu odborného spracovania zbierkového fondu (katalogizácia zbierkových predmetov).

Ochrana zbierkového fondu

V roku 2012 zaznamenalo Múzeum Janka Kráľa dva pozitívne posuny smerom ku kvalitnejšej ochrane svojho zbierkového fondu. Od mája 2012 má múzeum prvýkrát od svojho vzniku vlastnú konzervátorku, čo by malo byť pri rozsahu zbierkového fondu múzea (obsahuje 36 807 ks zbierkových predmetov) nie novinkou, ale samozrejmosťou. Popri zariaďovaní novej konzervátorskej dielne v priestoroch Pongrácovskej kúrie sa konzervátorka v priebehu ôsmich mesiacov podarilo konzervátorský ošetriť 95 ks zbierkových predmetov.

Ďalší úspešný projekt Múzea Janka Kráľa umožnil realizáciu finančne náročných reštaurátorských prác na vzácnom zbierkovom predmete – svadobných šatách liptovskej zemianky z roku 1871. Zásah prebehol v špecializovaných reštaurátorských dielňach v Bratislave a financovaný bol z dotačného programu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

V súvislosti s výstavou Pavol Strauss - človek pre nikoho, človek pre všetkých prešli kompletným reštaurovaním aj dva zbierkové predmety zo Straussovho mobiliáru (sedačka a kreslo).

Za pozitívnu udalosť uplynulého roka možno považovať aj získanie nového depozitárneho priestoru v podzemných priestoroch MsÚ s rozlohou 22,8 m². Následne mohlo prebehnúť sťahovanie časti zbierkových predmetov z preplneného depozitára na Námestí osloboditeľov a jeho uvoľnenie pre kvalitnejšie deponovanie hodnotných výtvarných zbierok múzea.

Priestory	Plocha (m ²)	EPS	PSN
Expozičné priestory	455,00	nie	áno
Výstavné priestory	59,00	nie	áno
Depozitárne priestory	335,10	čiastočne	áno
Pracovne	137,00	čiastočne	áno
Prednáškové miestnosti	70,00	nie	áno
Dielne a laboratóriá	62,68	nie	čiastočne
Iné priestory	60,00	nie	čiastočne
Spolu	1 178,78	–	–

Reštaurovanie, konzervovanie a preparovanie

	Počet kusov	Finančné náklady
Vlastnými prostriedkami	96	500,00 €
Dodávateľsky	3	1 848,00 €
Spolu	99	2 348,00 €

Akvizičná činnosť

	Prírastky		Spôsob nadobudnutia									
			Vlastný výskum		Kúpa		Dar		Zámena		Prevod	
Odbor	prír. č.	ks	prír. č.	ks	prír. č.	ks	prír. č.	ks	prír. č.	ks	prír. č.	ks
História	160	221	112	144	45	75	2	2	0	0	0	0
Etnografia	14	14	14	14	0	0	0	0	0	0	0	0
Spoločenské vedy spolu	174	235	126	158	46	75	2	2	0	0	0	0
Prírastky spolu	174	235	126	158	46	75	2	2	0	0	0	0

Komisia na tvorbu zbierok zasadala: 1 krát

Evidencia zbierkového fondu

Odbor	Prírastky celkovo		Skatalogizované celkovo		Skatalogizované v danom roku		Úbytok v danom roku	
	prír. č.	ks	evid. č.	ks	evid. č.	ks	evid. č.	ks
História	17 997	33 734	13 250	16 908	136	1 168	0	0
Etnografia	955	1 191	984	1 177	0	0	0	0
Dejiny umenia	1146	1 684	691	715	0	0	0	0
Numizmatika	118	198	0	0	0	0	0	0
Spoločenské vedy spolu	20 216	36 807	14 925	18 800	136	1 168	0	0
Zbierky spolu	20 216	36 807	14 925	18 800	136	1 168	0	0

Elektronické spracovanie zbierok

	Prvostupňová evidencia		Druhostupňová evidencia		Počet predmetov s digitálnym obrazovým dokumentom	Počet záznamov v CEMUZ
	počet prírastkových čísel	počet kusov zbierkových predmetov	počet evidenčných čísel	počet kusov skatalogizovaných predmetov		
Celkový počet	8 299	12 632	7 292	10 819	3 350	7 660

Výstavná činnosť

Názov výstavy	Autori	Miesto inštalácie	Trvanie od - do	Pôvodnosť	Katalóg
V salóne pani Marienky Lackovej-Bujnovej	Iveta Blažeková	výstavná sieň Múzea Janka Kráľa	30. 11. 2011 - 5. 2. 2012	vlastná	áno (rovnomený katalóg)
Z potuliek po svete	Robert Devečka	výstavná sieň Múzea Janka Kráľa	8. 2. - 25. 3. 2012	prevzatá	nie
Najkrajšie slovenské a české detské knihy	Bibiana; Památník národného písomníctví ČR	Tatrín a Žiadosti slovenského národa	9. 5. - 8. 6. 2012	prevzatá	nie
Ľadová história	Ľubica Rybárska	výstavná sieň Múzea Janka Kráľa	20. 6. - 16. 9. 2012	vlastná	nie
Slávne vily Slovenska	vydavateľstvo Foibos	synagóga	23. 6. - 31. 8. 2012	prevzatá	áno (rovnomená kniha)
Kráľovstvo bábok	bábkový súbor KUK	Tatrín a Žiadosti slovenského národa	10. 9. - 19. 10. 2012	prevzatá	nie
Speleofotografia	SMOPaJ	výstavná sieň Múzea Janka Kráľa	19. 9. - 11. 11. 2012	prevzatá	áno (rovnomený katalóg)
Rom kaj manuš	občianske združenie JESKO	podbránie Múzea Janka Kráľa	20. 11. - 2. 12. 2012	prevzatá	áno (rovnomený katalóg)
Pavol Strauss - človek pre nikoho, človek pre všetkých	Iveta Blažeková	výstavná sieň Múzea Janka Kráľa	17. 11. 2012 - 9. 1. 2013	vlastná	áno (rovnomený katalóg)
Z rozprávok Pavla Dobšinského	Škola úžitkového výtvarníctva v Ružomberku	Tatrín a Žiadosti slovenského národa	6. 12. 2012 - 31. 1. 2013	prevzatá	nie
Jánošík - karpatský zbojník	Ružena Antolová	Mestské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne	15. 3. - 13. 4. 2012	repríza	áno (rovnomený katalóg)
Aurel Stodola - otec parných turbín	Iveta Blažeková	Inštitút Aurela Stodolu EF ŽU, Liptovský Mikuláš	december 2012	repríza	áno (rovnomený katalóg)

Celkový počet výstav: 12

Výskumná činnosť

Názov úlohy	Riešitelia	Trvanie od - do	Výstup
Dejiny liptovského letoviska Železnô	Ľubica Rybárska	1. štvrťrok 2012	prezentácia + prednáška
Ivan Stodola	Iveta Blažeková	marec 2012	prezentácia + prednáška
Janko Kráľ v zbierkach Múzea Janka Kráľa	Zuzana Nemcová	apríl 2012	prezentácia + prednáška, článok
Dom Ľudovíta Pazeríniho v Liptovskom Mikuláši	Ľubica Rybárska	marec – apríl 2012	článok v odbornej tlači
Dejiny ľadového hokeja v Liptovskom Mikuláši	Ľubica Rybárska	október 2011 – jún 2012	scenár výstavy
História športu v Liptovskom Mikuláši	Ľubica Rybárska	august – september 2012	prezentácia + prednáška
Pavol Strauss	Iveta Blažeková	máj 2011 – november 2012	scenár výstavy, publikácia
Pamiatkové objekty v Liptovskom Mikuláši	Iveta Blažeková	november 2012	prezentácia + prednáška
Pavol Socháš	Zuzana Nemcová	november 2012	výstavný banner, článok
Juraj Jánošík	Ružena Antolová	dlhodobo	príprava publikácie (rok vydania: 2013)

Celkový počet výskumných úloh: 10

Publikačná činnosť pracovníkov múzea

Monografie	0
Náklad monografií	0
Štúdie	1
Články v odbornej tlači	3
Recenzie	0
Popularizačné články	42

Periodiká: Múzejné starinky

Edičná činnosť

Názov	Rozsah	Jazyk	Náklad	Druh titulu	Zodpovedný
Pavol Strauss - človek pre nikoho, človek pre všetkých	24	SJ	500	katalóg	Iveta Blažeková
Múzejné starinky 2012	12	SJ	500	periodikum	Ľubica Rybárska
Rozprávka z neba - Potrestané slniečko (sprievodný materiál k podujatiu V Rázusovie uličke)	8	SJ	50	drobná tlač - skladačka	Ľubica Rybárska
Rozprávka z neba - Drotárovo vnúča (sprievodný materiál k podujatiu Vtáčí stromček)	8	SJ	100	drobná tlač - skladačka	Ľubica Rybárska
Kronika mesta Liptovský Mikuláš 2011	96	SJ	3	kronika	Ružena Antolová

Celkový počet vydaných titulov: 5

Kultúrno-vzdelávacia činnosť

Kultúrno-vzdelávacie podujatia	Počet podujatí	Počet návštevníkov
Vzdelávacie programy	30	638
Prednášky a besedy	14	467
Kultúrne podujatia	10	425
Špecializované akcie	10	503
Iné podujatia	2	52
Spolu	66	2 085

Propagácia múzea

V tlači	36
V rozhlase	6
V televízii	20
Na internete	93
Exteriérová reklama	3
Direct mailing	1 210

Odborná metodická činnosť

V rámci odbornej metodickej činnosti poskytovali odborní pracovníci Múzea Janka Kráľa konzultácie študentom stredných a vysokých škôl (referáty, seminárne, bakalárske, diplomové práce), rovnako i učiteľom základných a stredných škôl, novinárom či bádateľom z iných kultúrnych inštitúcií (v roku 2012 spolu 31 konzultácií).

Knižnica

Sieť knižníc		
Počet knižníc		1
Počet pobočiek		0
Knižničný fond		
Počet knižničných jednotiek k 31. 12.		6 158
Počet historických knižničných dokumentov (HKD)		0
Knižničné jednotky HKD vykazované v zbierkovom fonde		0
Počet titulov dochádzajúcich periodík		3
Ročný prírastok knižničných jednotiek		132
z toho	kúpou	39
	darom	93
	výmenou	0
	bezodplatným prevodom	0
Ročný úbytok knižničných jednotiek		31
Knižničné jednotky spracované automatizovane		5 772
Výpožičky a služby		
Výpožičky spolu		142
z toho	prezenčné výpožičky	10
	absenčné výpožičky	126
	MVS iným knižniciam	0
	MVS z iných knižníc	6
	MMVS iným knižniciam	0

	MMVS z iných knižníc	0
Poskytnuté registrované bibliografické a faktografické informácie		0
Počet vypracovaných bibliografií		0
Počet vypracovaných rešerší		0
Počet študovní a čítární		1
Počet miest v študovniach a čítárňach		2
Plocha priestorov knižnice v m ²		35,00
Používatelia		
Počet registrovaných používateľov		163
Návštevníci knižnice		28
Informačné technológie		
Počet serverov v knižnici		0
Počet osobných počítačov		1
Počet PC s pripojením na internet		1
Hospodárenie knižnice		
Náklady na nákup knižničných fondov		500,07 €
Zamestnanci knižnice		
Počet zamestnancov		0,50
z toho	s VŠ vzdelaním	0,50

Počet a zloženie zamestnancov múzea

Zamestnanci	Z	SV	ÚSV	VŠ 1. st.	VŠ 2. st.	VŠ 3. st.	Celkom
Vedúci zamestnanci	0	0	0	0	1	0	1
Odborní zamestnanci	0	0	1	1	4	0	6
THP	0	1	1	0	1	0	3
Ostatní	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	0	2	2	1	6	0	10

Pohyb zamestnancov

Noví	1
Odišli	2

Návštevnosť a vstupné

Názov	Návštevníci				Vstupné
	celkom	zahraniční	neplatiaci	do 18 rokov	
Kapitoly z histórie mesta Liptovský Mikuláš	4 659	903	320	3 659	5 339,00 €
Mikulášska mučiareň	4 847	988	320	3 747	144,00 €
Tatrín a Žiadosti slovenského národa	1 326	0	0	1 280	673,00 €
Rodný dom súrodencov Rázusovcov	1 289	0	331	1 201	294,25 €
Synagóga	1 359	655	42	388	1 165,86 €
Výstavná sieň Múzea Janka Kráľa	3 085	801	115	1 793	205,00 €
Spolu	16 565	3 347	1 128	12 068	7 821,11 €

Poznámka k návštevnosti:

Celková suma v položke vstupné v expozícii Kapitoly z histórie mesta Liptovský Mikuláš zahŕňa i vstupné vybrané na spoločnej vstupenke do expozícií Kapitoly z histórie mesta Liptovský Mikuláš, Mikulášska mučiareň a výstavnej siene múzea.

Počet návštevníkov vo všetkých expozíciách a výstavnej sieni zahŕňa i návštevníkov, ktorí platili kultúrnymi poukazmi. Suma, ktorú múzeu za vyzbierané kultúrne poukazy poukázalo Ministerstvo kultúry SR, je zahrnutá v položke tuzemské granty.

Finančný rozpočet

Bežný transfer		155 184,00 €
z toho	na mzdy (bez OON)	76 916,62 €
	výstavy a expozície	2 485,60 €
	edičnú činnosť	897,20 €
	reštaurovanie a konzervovanie – dodávateľsky	1 848,00 €
Nákup zbierkových predmetov, celkom		321,00 €
z	fondu reprodukcie	0,00 €
	účelových dotácií	0,00 €
	vlastných zdrojov	321,00 €
Kapitálové výdavky		6 812,69 €
z toho	nákup zbierkových predmetov	0,00 €
Vlastné výnosy a tržby, celkom		17 971,10 €
z toho	tržby zo vstupného	7 821,11 €
	tržby z prenájmu	9 373,30 €
Granty	tuzemské	10 866,00 €
	zahraničné	0,00 €
	zahraničné transfery	0,00 €